

  
**רשות החברות הממשלתית**  
**מנהל הרשות**

**בירושלים**  
כ"א באול התש"ף  
10 בספטמבר 2020  
רח. 2020-3826

**לכבוד**  
**ח"כ משה גפני**  
**יו"ר ועדת הכספיים**  
**הכנסת**

(כבד),

הندון : אישור דרך הפרטת חברת נמל חיפה בע"מ ("חברה") - לפי חוק החברות הממשלתיות,  
התשל"ה-1975

אני מבקש לפנות אליך לקבלת אישור ועדת הכספיים של הכנסת לפי חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ("חוק החברות הממשלתיות" או "החוק") בדרך הפרטת החברה כפי שנקבעה בהחלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מיום 21.01.2020.

**1. רקע**

ביום 15.09.2003 התקבלה החלטת ממשלה מס' 786, בדבר שינוי מבני בנמלי הים, לפיה הוחלט על פיצול רשות הנמלים באופן הבא : שלוש חברות ממשלתיות חדשות שיוקמו ויפעלו בנפרד בנמלי חיפה, אשדוד ואילת, בהתאם, וכן חברת נכסים ופיתוח. בנוסף, הוחלט על הקמת רשות הספנות והנמלים במשרד התחבורה.

ביום 22.07.2004 פורסם ברשומות חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004 ("חוק רשות הספנות") בו נקבע, בין היתר, כי רשות הנמלים תבוטל, תוקם רשות הספנות והנמלים במסגרת משרד התחבורה, וכן יוקמו 4 חברות : חברת נמל חיפה בע"מ, חברת נמל אשדוד בע"מ ("חנה"א"), חברת נמל אילת בע"מ ("חברות הנמל") וחברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ ("חנה"י"). כן נקבעו הסדרי המעבר של עובדים רשות הנמלים לחברות, והעברת נכסיה והתחייבויותיה של רשות הנמלים לחברות. החוק נכנס לתוקפו ביום 17.02.2005, וביטול עיקירו של דבר את חוק רשות הנמלים, התשכ"א-1961.

במסגרת השינוי המבני נקבע כי המדינה הינה בעליים של מקראין בתחום הנמלים, חנייה הינה בעל זכות חכירה במקראין אלו לחברות הנמל, ובכלל זה החברה, מוענקת זכות שימוש לכל היוטר במקראין.

1.3. ביום 24.02.2005 נחתמו על ידי המדינה, חברות הנמל, חני"י וההסתדרות העובדים הכללית החדשה ("ההסתדרות") הסכמים המסדירים את מעבר העובדים לחברות החדשות (הסכם נפרד לכל חברה), בין היתר:

- א. הסכם קיבוצי מיוחד (הסכם מעבר).
- ב. הסכם קיבוצי מיוחד (הסכם עבודה).
- ג. הסכם קיבוצי מיוחד להסדרת הפנסיה של העובדים.

1.4. סעיף 17.3 להסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם ביום 24.02.2005 בין החברה לבין ההסתדרות וועדי העובדים, קובע כי נציגות העובדים והעובדים ישרמו על שקט תעשייתי בקשר לפרטת החברה, בכפוף לכך שהחלטה בעניין הפרטה כאמור תתקבל ותבוצע בהתאם למסמך הפרטת חברות הנמל מיום 23.02.2005. עוד נקבע בסעיף 17.4 להסכם הקיבוצי האמור כי העובדים ונציגות העובדים יסייעו וישתפו פעולה ככל שיידרשו ביצום הפרטת החברה.

1.5. יצוין כי מתוך הפרטה של החברה וחברת נמל אשדוד בע"מ, כפי שהוצע במסמך הפרטת חברות הנמל מיום 23.02.2005, כלל מכירת כל מנויות המדינה בחברות אלה, כאשר בשלב ראשון תבוצע המכירה בדרך לציבור של מניות החברות ורישומן למסחר בבורסה בתל אביב ובשלב שני מכירה פרטית של השיטה בחברות. ביום 09.09.2009 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטת הפרטה של חברות בהתאם למוצאה המצוין לעיל (ההחלטה מס' מ/4).

1.6. ביום 27.05.2007 התקבלה החלטת הממשלה מס' 1710 בדבר הקמת שני נמלי ים חדשים אחד בתחום נמל אשדוד, שיקרא נמל הדרום, והשני בתחום נמל חיפה, שיקרא נמל המפרץ. המהלך נעשה לשם התאמת התשתיות הנמליות במדינת ישראל לגידול הצפוי בתנועת המטען בנמלי ישראל ולמעבר לשימוש באניות מטען גדלות, ולשם קידום התחרות בענף.

1.7. בחודש يول' 2013 פורסם מכרז להפעלה ותחזוקה של מסופי המכולות בנמל הדרום והמפרץ. חברת SIPG מסין זכתה במכרז להפעלת נמל המפרץ בחיפה, וחברת TIL משוויץ זכתה במכרז להפעלת נמל הדרום באשדוד. הנמלים החדשים עתידיים להיפתח בשנת 2021 ולתת שירות בתחום ניטול ואחסנת מכולות.

1.8. בעקבות הקמת הנמלים החדשניים, הוכרזו בשנת 2013 סכוסכי עבודה על ידי העובדים בחברה ובחברת נמל אשדוד. בחודש דצמבר 2018, לאחר כשנתיים של משא ומתן אינטנסיבי, גובש מסמך עקרונות בין החברה לבין ההסתדרות וועדי העובדים ("מסמך עקרונות") שכלל הסכמה למוצאה להקמת החברה לתחרות מול הנמלים החדשניים במסגרת 'מסמך עקרונות', אשר עקרונותו הם:

- תוכנית התעשייהות ותוכנית פרישה מרცון של חלק מעובדי החברה לצמצום ניכר בעלותיה לצד מתן ביטחון תעסוקתי ושמירה על זכויות של עובדי החברה הנוראים.
- הסכמה על הגדרת שטחי הפעילות של החברה לצד שדרוג תשתיות נמליות לטובת קליטת אוניות גדולות לשם התמודדות מיטבית עם התחרות בענף הנמלים.

- הסכמה על מעבר כל פעילות, נכסים והתחייבויות מחלוקת הים של החברה לחניי או לחברה בת של חניי, לרבות מעבר כלל העובדים המשוויכים לפעילויות מחלוקת ים, בתמורה לשווי הוגן, לשם יצירת תחרות בין כלל הגורמים הפועלים בענף נמלי הים.
  - הפרטת החברה באמצעות מכירת כל מנויותיה (100%) לרכש אסטרטגי, רוכש אשר ביכולתו להגדיל את הפעולות בחברה ולהעמיד מkorות כספיים לטובתה לשם יישום תוכנית השקעות של החברה לטווח הקצר והארוך, וביניהם הקמת רציף עמוק מים קלילית אוניות גדולות לצורך שיפור התמודדות החברה עם הגברת התחרות הענפית.
- 1.9. בהמשך למסמך העקרונות גיבשה רשות החברות הממשלתית ("הרשות") בשיתוף עם משרד התחבורה ואגף התקציבים במשרד האוצר ובהטייעצות עם החברה והסתדרות ועדי העובדים, מתווה הפרטה עדכני של החברה, שנועד להתמודד עם שינוי הנسبות החל מז'נואר 2005, ובפרט לסייע לחברת להתמודד עם האתגר של פיתוח התחרות בשנת 2021 מול מסופי המכולות הפרטיאים, נמל המפרץ ונמל הדרום.

## **2. החלטת הפרטה**

- 2.1. ביום 21.01.2020 החלטה וועדת שרים לענייני הפרטה (מצ"ב ההחלטה וועדת השרים לענייני הפרטה, מ"ח/11) בנושא הפרטת החברה ("ההחלטה על הפרטה"), במתווה, אשר עיקרו הינם כדלקמן:
- 2.1.1. להפריט את כל אחזקות המדינה בחברה בדרך של מכירה פרטית, כמקרה אחד, של כל מנויות החברה (100%) לרכש אסטרטגי, בשלוב עם גiros הון לחברה באמצעות הקצתן מנויות החברה לרכש ("המכירה" או "הליך המכירה") לפי התנאים המפורטים בהחלטה על הפרטה.

לעניין זה, "הרכש האסטרטגי" – רוכש או קבוצת רוכשים בעלי ניסיון בתחוםים הרלוונטיים לפעילויות החברה. לעניין זה רשותה וועדת השרים לפניה את דרישות הניסיון הרלוונטי לרכש האסטרטגי, המפורטות בספח א' להחלטת הפרטה.

- 2.1.2. במסגרת המכירה ישקיע הרוכש בהן החברה סכום שלא עולה על 1 מיליארד ש"ח ("סכום ההשקעה") אשר ישמש את החברה לטובת פיתוח תשתיות וציוד נמלים של החברה וכן לשימושים נוספים שבהם לשפר את האיתנות הפיננסית של החברה, כמפורט בספח ג' להחלטת הפרטה. כל תשלום מעבר לסכום של 1 מיליארד ש"ח, ישולם לממשלה ישראלי עבור רכישת 100% ממניות החברה.
- אם המכירה לא תושלם עד תום שנת 2021 אז סכום ההשקעה יוצמד למדד המחייבים לצרכן כפי שהיה ידוע ביום 18.12.2018 עד המدد הידוע במועד השלמת המכירה והתשלום שיועבר לממשלה ישראלי ישנה בהתאם.

- .2.1.3. מבין כל ההצעות שיווגשו על ידי משתתפים בהליך המכירה, הממלאים אחר דרישות ההגדרה של "הרכש האסטרטגי", ובכפוף לעמידתם בקריטריונים שיבטיחו חוסן כלכלי ואיתנות פיננסית מתאימה לרכישת מנויות החברה והבעלות עליה, תועדף הצעה של מציע בעל ניסיון בתחום המכולות או בתחום השינוי הימי, והכל על פי תנאים שיקבעו על ידי הוועדה למכירת מנויות המדינה על פי שיקול דעתה בשים לב לקבוע בנספח אי' להחלטת הפרטה.
- .2.1.4. במסגרת ההחלטה והפרטה השרים רשמה לפניה את הוועדת הרשות, לפועל, בין היתר, לעגן בהסדרים מתאימים התחייבות הרוכש או החברה בנושאים המפורטים בסעיף 5.2 להחלטת הפרטה, בין היתר בנושאים הבאים: מינוי משלקיפים מטעם העובדים בדירקטוריון החברה ובוועדת הביקורת; מגבלות על חלוקת דיבידנד על ידי החברה לאחר השלמת המכירה; מגבלות על עסקאות חריגות של החברה עם בעל השליטה בה, וכן חובת מינוי דירקטורים בעלי כישורים של דירקטוריון חיצוניים ומינוי וועדת ביקורת בחברה.
- .2.1.5. כמו כן, וועדת השרים רשמה לפניה את עקרונות הזכיות והחוובות בקשר להשקעות בתשתיות החברה, המפורטים בנספח ב' להחלטת הפרטה, ואשר יחולו על החברה, בהתאם להסדרים שיגובשו, בהסכמה משרד התעשייה.
- .2.1.6. הרשות, יחד עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, ולאחר שלחברה תינן הזדמנות להשמע את טענותיה, יבחנו ויגבשו את האינטרסים החיווניים של המדינה בחברה ודרך הגנה על אינטרסים אלו, ויביאו טוות צו להגנה על האינטרסים החיווניים של המדינה בחברה לשרים לקבלת אישור הממשלה לפי סעיף 25 לחוק רשות הספנות. צו כאמור יוצא לפני השלמת המכירה.
- .2.1.7. הרשות הוסמכה לבצע את כל הפעולות הדורשות לדעתה לביצוע החלטה זו, ובכלל זה לפעול לחתימתו של הסכם להעמדת מקרקעין בין חני' לחברה עד לסיום המכירה, לפעול לגיבשו של הסכם להשקעה בתשתיות החברה ברצף עמוק, ולפעול להשלמת העברת פעילות מחלקת הים של החברה לחני'.
- .2.1.8. נקבעו בהחלטת הפרטה צעדים נוספים שיינקטו לצורך ביצוע החלטת הפרטה, ובכלל זה תשלומי תגמול הפרטה ומענקים לעובדי החברה, בכפוף לביצוע הליך הפרטה ולשיתוף הפעולה של העובדים עם ההליך, וטיפול מכלול הסוגיות הנוגעות לעובדי החברה וזכויותיהם.
- .2.1.9. ההחלטה הפרטה באח במקומן כל האמור ביחס לחברת ההחלטה וועדת השרים לענייני הפרטה מס' מ' 4 מיום 09.09.2009.

### **3. הלייך הפרטת החברה**

- .3.1 בהמשך להחלטת הפרטה פעלה הרשות בשיתוף עם משרד התחבורה, רשות הספנות והנמלים במסדרד התחבורה, אגף התקציבים במסדרד האוצר, חני"י, וגורמי ממשלה נוספים, וכן יחד עם החברה להסדרה של סוגיות שונות כנדרש לצורך הכנת החברה, והמסגרת הרגולטורית בה היא פועלת, לביצוע הפרטה.
- .3.2 ביום 26.01.2020 נחתם הסכם קיבוצי על ידי החברה וארגוני העובדים היציג המסדיר את זכויותיהם של העובדים בקשר להליך הפרטה ומעגן את התחביבותם של עובדי החברה לשומר על "שקט תעשייתי" בקשר להליך המכירה ולשתף פועלה עם ביצועו.
- .3.3 ביום 16.02.2020 התקבלה החלטת ממשלה אשר בסיסה ניתן אישור מראש החברה להתקשר עם חני"י או חברת הבת של חני"י בהסכם מפורט להעברת פעילות מחלוקת הים של החברה וזאת בכפוף לאישור דירקטוריון החברות. החברות נדרשו לפעול לסיים את אישור הסכמים בתוך 120 ימים ממועד החלטת הממשלה. עוד נקבע כי מנהל הרשות רשאי להאריך את המועד האמור בעוד 60 ימים נוספים. במהלך חודש אוגוסט 2020 אישר ההסכם בדיקטוריון החברה ובדיקטוריון חני"י. אישור דיקטוריון החברה הינו בכפוף לאישור מכלול הסכמים בין החברה לבין חני"י כמקרה אחד ולא סייגים. כמו כן, דיקטוריון החברה הנחיה את המנהל הכללי של החברה להשלים נוסח סופי של ההסכם ולקבוע מועד לחתימה לא יותר מיום 17.09.2020.
- .3.4 במקביל להסכם להעברת פעילות מחלוקת הים, חני"י והחברה פועלות לגבש נוסח סופי של הסכם להעמדת המקרקעין לשימוש החברה. הסכם זה מסדיר את מערכת היחסים בין חני"י לבין החברה ביחס למקרקעין עליהם פועלת החברה כבעל זכות שימוש לפחות תקופת ההסכם.
- .3.5 יודגש כי לאחר הפרטה המדינה תמשיך להיות בעליים של המקרקעין בתחום הנמל, חני"י תמשיך להיות בעל זכות חכירה לדירות במקרקעין אלו, לחברה, מוענקת זכות שימוש לכל היוטר במקרקעין אלו.
- .3.6 לאור העובדה שתקופת ההסכם של החברה הינה מוגבלת עד לשנת 2054, ועל מנת לשמר על הרצף התפעולי של הנמל בתום תקופת ההסכם של החברה, יוגש נוסח של הסכם להעברת נכסים לפיו תעבור לחברה, בתום תקופת ההסכם, למדינה בתמורה ובאופן הקובל בהסכם, נכסים הנדרשים לצורך אבטחת הרצף התפעולי של הנמל.
- .3.7 הוועדה למניות המדינה אישרה את ניהול המכירה של החברה וביום 20.07.2020 פורסמה הודעה המזמין את המתעניינים להשתתף בהליך המכירה לפניות לרשות ביום 29.10.2020 בהתאם לנוהל המכירה שפורסם באתר הרשות.
- .3.8 בהתאם להערכת הרשות, הליך המכירה צפוי להסתתיים עד לרביעון השלישי של שנת 2021.

**4. הגנה על אינטראסים חיוניים של המדינה בחברה**

4.1. ביום 21.04.2010 אישרה ועדת השרים לענייני הפרטה את צו החברות הממשלתית להגנה על אינטראסים חיוניים של המדינה בחברה.

4.2. בשל חלוף הזמן ובהתאם להחלטת ההפרטה קיימו גופי המדינה הרלבנטיים שורה של דיוונים בהם גובש נוסח מעודכן של הצו אשר הובא לקבלת התייחסות החברה ולאחר מכן יובא לאישור הממשלה ואישור ועדה של הכנסת.

**5. תיאור החברה ופעילותה**

5.1. החברה הינה חברת ממשלה מלאה של המדינה.

5.2. החברה מעניקה שירותים נמלים, שירותים רשות ושירותים נלווה בהתאם לכתב ההסכמה שניתן לה לפי סעיף 10(א) לחוק רשות הספנות. החברה הוסמכת לפעול כחברת נמל עד ליום 16.02.2054.

5.3. נכון ליום 31.12.2019 מצבת העובדים של החברה הינה כ- 1,024<sup>1</sup> עובדים.

**6. נתוני כספיים של החברה**

30.06.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	באלפי ש"ח
2,996,298	2,983,697	2,795,258	2,812,429	<b>סךamazon</b>
2,243,893	2,335,608	2,162,268	1,976,238	<b>הון עצמי</b>
378,610	746,026	780,528	695,284	<b>הכנסות*</b>
76,860	155,324	198,973	138,373	<b>רווח גולמי*</b>
28,202	87,677	177,057	41,572	<b>רווח תפעולי*</b>
(104,058)	190,339	177,008	95,798	<b>רווח (הפסד) נקי</b> <b>אחרי מס</b>

\*הנתונים לא כוללים את תוכאות פעילות מחלוקת ים. תוכאות פעילות מחלוקת ים הוצגו למפרע בשורה נפרדת במסגרת הדוחות הכספיים כפניות מופסקת לאור העברת הצפוייה של מחלוקת הים.

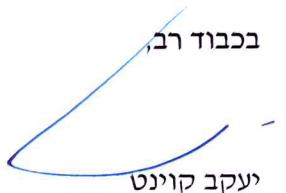
<sup>1</sup> מתוכם כ- 110 עובדים מחלוקת ים.

## 7. אישור וועדת כספים של הכנסתת

בהתאם לסעיף 55ב(ח) לחוק, אם נקבע בהחלטת ההפרטה כי דרך ההפרטה תכלול מכירת מניות החברה הממשלתית, תהיה דרך ההפרטה טעונה אישורה של וועדת הכספיים של הכנסתת.

בתוקף סמכותה לפי חוק החברות הממשלתיות מתבקשת וועדת הכספיים לאשר את דרך הפרטה בחברה, הכוללת השקעה בהון החברה, כמפורט בהחלטת וועדת השרים לענייני הפרטה מיום

.21.01.2020



העתק :  
 ח"כ דוד אמסלם, שר הדיגיטל הלאומי  
 ח"כ מيري רגב, שרת התעשייה והטיקות בדרכים